

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

CXXXIII. Joannes XII. Anno Christi 956. Constantini VIII. Solius 45.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65464](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65464)

CXXXIII.

JOANNES XII.

ANNO CHRISTI 956.

CONSTANTINI VIII. SOLIUS

45.

JOANNES XII. (1) *Octavianus*
 antea dictus, (2) qui patre *Al-*
berico, patricio Romanorum defuncto, Bar. an.
 cum esset Clericus, principatum adeptus 955. § 1.
 est; defuncto *Agapeto, suggerentibus* 2. 3. 4.
sibi Romanis, Papa Urbis efficitur, Pag. §. 1.
 (3)
 hoc est, *malorum consilio,* ut *Baro-*
nus explicat, summum Pontificatum
usurpat. Anno 956. post diem XIII.
 Kal. Septembr. consecratur. Multa Bar. an.
 indigna passus à *Berengario & Adel-* 960. §.
berto ejus filio, Ottonem Regem 1. 3.
 Germaniæ per Legatos magnopere Pag. §. 1.
 rogavit, ut exercitum de integro in
 Italiam adduceret, atque Ecclesiam,
 Italiãque ab eorum tyrannide vin-
 dicaret; jurejurando prius obligata
 ab Rege fide, se omnia Romanæ Ec-
 clesiæ bona tyrannis ablata restitutu-
 rum. (4) Itaque collectis copiis in Ita-
 liam percitus venit. Qui tanto *Berenga-*
rium, atque Adelbertum celerius Regno
expulit, quanto evidentius constat, quod

Ll 5

com-

commilitones Petrum & Paulum sanctissimos Apostolos habuit. (5) Romam
 Bar. an. 962. §. deinde profectum Joannes gratanter
 1. 8. suscipiens, honorifice super cathedram
 Pag. §. Augustalem posuit, & benedictione atque
 1. 3. consecratione suâ Imperatorem fecit. (6)
 Tum Otto suas D. Petro terras restituit, Pippini & Caroli Magni donationes ac restitutiones edito diplomate ratas jussit esse, voluitque ut futura Pontificum electio canonicè & iustè fieret, utque Pontifex electus consecraretur in conspectu Legatorum & sequ. Imperatoris. (7) Post haud ita multo Joannes alienatus ab Ottone, favore cepit Adelberto, ejusque partes adversus Imperatorem tueri. Ludificatus, ideòque irâ incensus Otto infesto exercitu Romam proficiscitur. Joanne fugâ elapso, Romani Imperatorem suscipiunt, iurando polliciti, nullum se exinde Pontificem nisi Imperatore assente electuros. Tribus post diebus coacto in Æde S. Petri conventu Episcoporum, Joannem accusatum de criminibus gravissimis, extra quam hæresi exiit Pontificatu, inque locum ejus Leonem VIII, subrogat. (8)

(8) Hic post menses duos à Roma-
 nis expulsus, & Joannes in locum
 suum restitutus. Haud diu tamen
 redditâ potestate usus est. Vixdum
 enim celebrata Romæ Synodo dam-
 nârat habitum ab Ottone conventi-
 culum, & Pseudo-Pontificem Leo-
 nem, cum pridie Nonas Majas mo-
 ritur anno Pontificatus septimo, mense
 ferme nono. (9)

Bar. an.
 964. §. 1.
 3. 5. 17.
 Pag. §.
 1. 2.

ANNOTATIONES.

(1) Joannem hunc XII. vocant Scriptores
 omnes præter unum Platinam, qui eum di-
 cit Joannem XIII. Id observatum à Panvi-
 nio in annotat. ad eundem Platinam pag. 119.

(2) Baronius ad an. 955. §. 4. Schismatis
 vitandi causâ, utpote mali omnium pessi-
 mi, unversa Catholica Ecclesia eum est
 venerata Pontificem, minoris sciens esse
 mali monstrosum quantumlibet caput fer-
 re, quàm duobus capitibus infamari, &
 secari corpus unum in duo. Hic autem
 revera primus inventus, qui mutavit sibi
 nomen, ut qui ex Octaviano voluerit no-
 minari Joannes.

Mabillonius Præfat. ad Part. 2. Sæc. VI.
 Benedictini §. 12. num. 93: *Has observa-
 tiones honoris causâ ordiri par est à Pon-
 tificibus Romanis, quibus electis ab hoc*
 (8)

saeculo undecimo nomina mutari consueverunt. Id quidem jam factum erat sub finem saeculi noni in Hadriano III. qui antea dictus Agapetus, tum saeculo decimo in Sergio III. Joanne XII. & Joanne XIV. Gregorio V. Silvestro II. At in sequente saeculo undecimo res in morem venit, saltem a Benedicto IX. quo ex tempore vix quinquam reperias, qui nomen non mutaverit, praeter Marcellum II. qui proprium nomen retinuit.

Idem Mabillonius Praefat. ad Sac. V. Benedicti. §. 1. num. 7. multo verius scripserat. non *Hadrianum III. sed Joannem XII.* *hinc primum novati in Romano Pontifice nominis exemplum.* Vide annotat. 1. ad Sergium II. & Joannem XIV.

(3) Flodoardus in Chronico ad an. 954. inter Scriptores Historiae Francorum Duchesnii tom. 2. pag. 619.

(4) Verba ipsa jurisjurandi sunt etiam apud Gratianum dist. 63. cap. Tibi Domino 33. *Quidquid de terra Sancti Petri ad nostram protestatem pervenerit, tibi reddam, & cuicumque Italicum Regnum commiserit, jurare faciam illum, ut adiutor eius sit ad defendendum terram sancti Petri.*

(5) Luitprandus lib. 6. cap. 6. inter Scriptores Rer. Ital. tom. 2. pag. 471.

Ludovicus Antonius Muratorius Praefat. ad eundem Luitprandum tom. 2. Scriptor. Rer. Ital.

Italic. pag. 422. *Sex posteriora libri sexti capita, ubi de damnatione Joannis XII. Papa agitur, inter Baronium, Vossium, Caveum, Dupinium, aliòsque disceptatum est, num Luitprandum auctorem habeant, an alium quenquam Continuatore ejusdem Historiæ, qui tamen iis, aut proximis temporibus vixerit. Adhuc sub judice lis est. Equidem puto, integram ad nos non pervenisse Luitprandi Historiam: neque enim in ea legimus propiora tempori, quo ipse scripsit, ac potissimum Berengarii II. facinora, quæ ipsam acrius torquebant, atque ad scribendum incitabant.*

(6) Lambertus Schafnaburgensis in Chron. ad an. 962. inter Scriptores Rer. Germanic. Pistorii tom. I. pag. 314.

Pagius ad eundem an. §. 1. *Otto primus ex Germanis fuit sacris Imperii insignibus & insulis exornatus.*

(7) *Porrò ista de electione Romani Pontificis, ut decernerentur, vis tyrannorum effecit, ut aliàs sepe superius dictum est, adversus quos Imperatoris opus fuit auxilium implorare.* Ita Baronius ad an. 962. §. 12. post recitatum Ottonis diploma, quod verum esse ac legitimum, confirmant testimonia Luitprandi lib. 6. cap. 6. Chronici Reichenpergensis pag. 132. & Gratiani dist. 63. cap. 33. Quæ contra dicuntur à Goldasto refellit Gretserus tum in Apologia

logia Baronii cap. 20. tum Defensione in Gledastam lib. 2. cap. 15.

(8) Baronius ad an. 963. §. 30. *Addit Sigebertus, Leonem laicum adhuc fuisse, cum electus est Pontifex, contra decreta Nicolai, Hadriani, & Stephani superius recitata.*

Pagius ad an. eund. §. 4. ait, cum in Actis Synodi Remensis dici *Neophytum*.

Baronius §. 31. & Petrus de Marca lib. 1. De Concordia cap. 11. §. 7. consentiunt, *Joannis XII. exauctorationem ab Ottone Imperatore, & Synodo Romana tentatam, nullius omnino fuisse momenti.* Natalis Alexander dissertat. 16. in Hist. Eccl. Sec. IX. & X. ostendit, Pontificatus dignitatem Joanni XII. injuriâ abrogatam, & Leonem VIII. ei successum legitimis Pontificibus non esse annumerandum, quamvis id negaverint auctores plerique coevi, maxime Germani, *Ottoni Imperatori ut adularentur.* A Baronio, aliisque dissentit Launojus lib. 4. epist. 1. ad Ludovicum Marasium num. 27.

(9) Luitprandus, seu alius, (quem, ut ait Baronius ad an. 964. §. 16. *Joannis adversarium fuisse liquet atque Schismaticorum complicem*) lib. 6. c. 11. apud Duchesium tom. 3. pag. 633. *Volens cunctis saeculis innotescere Dominus, quam juste esset Joannes Papa à suis Episcopis, & omni plebe repudiatus, quamque postmodum injuste recepit*

receptus, quâdam nocte - - - in tempo-
ribus adeo à Diabolo percussus, ut intra
dierum octo spatium eodem sit vulnere
mortuus. Contrâ verò, ut scribit Ludovi-
cus Du Mesnil lib. 43. Doctrinæ & Discipli-
næ Ecclesiæ §. 5. Reginonis Continuator,
licet Joanni contrarius faveat Imperatori,
hanc ejus mortis circumstantiam ne qui-
dem insinuat.

Baronius ad an. 963. §. 3. monet aucto-
rem eum addictissimum Ottoni Impera-
tori, privato studio ea scripsisse in ipsius
gratiam, odium verò Joannis.

Natalis Alexander in Hist. Eccl. Sæc. IX.
& X. cap. 1. art. 21. Ottonis Imperatoris
partibus, quem Sanctissimum semper vo-
cat, penitus devotum, & Leoni VIII,
Antipapa addictum auctorem illum cer-
tum est, ut non immeritò veniant in sus-
picionem plurima, qua de Joanne XII. &
infausto ejus obitu memorat.

CXXXIV.

BENEDICTUS V.

ANNO CHRISTI 964.

OTTONIS 3. NIGEPHORI
PHOCÆ 2.

Be-